

Przedmiotowy System Oceniania – BIOLOGIA

I. Wymagania na poszczególne stopnie

Składnikami stanowiącymi przedmiot oceny są:

- Zakres wiadomości i umiejętności
- Rozumienie materiału naukowego
- Umiejętność stosowania wiedzy
- Umiejętność przekazywania wiadomości

1. Ocenę *niedostateczną* otrzymuje uczeń, u którego stwierdzono rażący brak wiadomości programowych, brak umiejętności stosowania wiedzy, rozumienia uogólnień i kompletną nieumiejętność wyjaśniania zjawisk oraz/lub brak systematyczności i chęci do nauki.
2. Ocenę *dopuszczającą* otrzymuje uczeń, który wykazuje duże braki w wiedzy (ma wiedzę fragmentaryczną lub nie umie powiązać jej elementów), nie potrafi wyjaśniać zjawisk i stosować uogólnień. Odpowiednio motywowany, z pomocą nauczyciela, wykonuje proste zadania (*poziom wymagań koniecznych*).
3. Ocenę *dostateczną* otrzymuje uczeń, którego wiedza obejmuje podstawowe wiadomości połączone związkami logicznymi. Rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela. Nie potrafi rozwiązywać zadań problemowych. Rzadko przejawia aktywność na lekcjach (*poziom wymagań podstawowych*).
4. Ocenę *dobrą* otrzymuje uczeń, który w zakresie wiedzy ma niewielkie braki. Opanowane wiadomości potrafi powiązać związkami logicznymi, poprawnie rozumie uogólnienia i poprawnie posługuje się terminologią naukową. Potrafi dostrzec zależności przyczynowo – skutkowe między zjawiskami biologicznymi. Inspirowany przez nauczyciela potrafi stosować wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych. Wykazuje się aktywnością na lekcjach (*poziom wymagań rozszerzających*).
5. Ocenę *bardzo dobrą* otrzymuje uczeń, który w stopniu wyczerpującym opanował materiał podstawy programowej, swobodnie posługuje się terminologią naukową, wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela, rozumie uogólnienia i związki między nimi, samodzielnie potrafi interpretować zjawiska biologiczne. Wykorzystuje różne źródła informacji oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki. Chętnie podejmuje się prac dodatkowych (*poziom wymagań dopełniających*).
6. Ocenę *celującą* otrzymuje uczeń, który w zakresie posiadanej wiedzy wykracza poza podstawę programową. Samodzielne i sprawnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych

i praktycznych, twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania. Swobodnie posługuje się terminologią naukową, potrafi przetwarzać i prezentować informacje. Posiada dodatkową wiedzę zaczerpniętą z różnych źródeł informacji i osiąga sukcesy w olimpiadach biologicznych na szczeblu okręgowym lub krajowym (*poziom wymagań wykraczających*).

II. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć uczniów

Formy sprawdzania osiągnięć:

1. Sprawdzian pisemny (waga 0,6):

- ✓ może zawierać zadania zamknięte i/lub otwarte różnego typu
- ✓ obejmuje część lub cały dział tematyczny
- ✓ trwa 30 – 40 minut
- ✓ termin oraz zakres materiału podawany jest z co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem

2. Kartkówka (waga 0,4):

- ✓ może zawierać zadania zamknięte i/lub otwarte różnego typu
- ✓ obejmuje zakres materiału dotyczący jednego zagadnienia
- ✓ trwa 10 – 15 minut
- ✓ nie musi być zapowiadana

3. Odpowiedź ustna (waga 0,4):

- ✓ obejmuje wypowiedź na zadane pytania z zakresu realizowanego działu
- ✓ nauczyciel nie ma ograniczeń co do częstotliwości odpytywania ucznia w semestrze

4. Inne formy (waga 0,4):

- a. aktywność na lekcji (wypowiedzi na lekcji z tematu aktualnie przerobionego, referowanie wyników pracy w grupach)
- b. zadania domowe
- c. przygotowanie i wygłoszenie referatu lub przygotowanie prezentacji
- d. przygotowanie eksperymentu i zaprezentowanie go w klasie
- e. prowadzenie badań terenowych i opracowanie wyników

5. Dodatkowe punkty procentowe (0 – 5) można uzyskać za:

- a. przygotowanie pomocy dydaktycznych
- b. opieka nad roślinami/zwierzętami w sali biologicznej
- c. uzyskanie dobrych wyników w konkursach lub/i olimpiadach
- d. inne prace zlecone przez nauczyciela

Zasady oceniania:

- Oceny cząstkowe odnotowuje się w dzienniku lekcyjnym w formie procentowej, zaokrąglone do liczby całkowitej.
- Oceny cząstkowe mają różną wagę:
 - o **waga 0,6:** Sprawdziany, testy badające wyniki nauczania oraz próbne matury.
 - o **waga 0,4:** kartkówki, odpowiedzi ustne i inne formy sprawdzania osiągnięć.
- Uzyskane w ciągu semestru punkty procentowe przeliczane są na oceny zgodnie z wytycznymi zawartymi w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania.
- Nauczyciel podaje wyniki prac pisemnych w ciągu dwóch tygodni od ich przeprowadzenia.
- W przypadku pracy niesamodzielnej (sprawdzian, kartkówka, odpowiedź ustna, zadanie domowe) lub plagiatu (referat lub prezentacja), uczeń otrzymuje 0%.
- Prace pisemne są dostępne do wglądu dla ucznia lub/i rodzica do końca danego roku szkolnego (w obecności nauczyciela).
- Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zapowiadzianym sprawdzianie lub odmowa pisania sprawdzianu, mimo obecności ucznia, powoduje otrzymanie 0%.
- Uczeń nieobecny na kartkówce odpowiada ustnie lub pisemnie z materiału kartkówki bez wcześniejszych ustaleń terminów.
- Uczeń, który przedstawił usprawiedliwienie nieobecności na obowiązkowym sprawdzianie, ma obowiązek pisania go w terminie dodatkowym. Termin i formę ustala nauczyciel przedmiotu. Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu w uzgodnionym terminie otrzymuje 0%.
- Uczeń ma obowiązek przygotować się w domu na każdą lekcję z treści omówionych na poprzednich lekcjach, w ramach jednego działu lub z tematów wyznaczonych przez nauczyciela.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie się do lekcji jeden raz w semestrze (nie podając powodów), jeśli wszystkie jego nieobecności na lekcjach biologii są usprawiedliwione.

Zasady poprawiania uzyskanych ocen

- Uczeń może poprawić dwa sprawdziany w ciągu semestru wskazane przez nauczyciela. Formę i termin poprawy ustala nauczyciel.
- Jeśli uczeń uzyskał ocenę 0% za sprawdzian z powodu korzystania z niedozwolonych pomocy, traci możliwość poprawy tego sprawdzianu.
- Z poprawy sprawdzianu uczeń uzyskuje dodatkowy wynik, który zostaje dopisany do ocen cząstkowych niezależnie od jego wartości.

- Uczeń, który nie stawia się na wcześniej umówiony z nauczycielem termin poprawy bez wyraźnie uzasadnionego powodu, traci możliwość poprawy danej oceny.
- Uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną z pierwszego semestru zobowiązany jest do uzupełnienia braków edukacyjnych i poprawy oceny, w formie uzgodnionej z nauczycielem, w ciągu miesiąca od wystawienia oceny semestralnej.
- Uczeń, który ze sprawdzianu wagi 0,6 uzyskał mniej niż 41% ma obowiązek poprawić sprawdzian w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

We wszystkich kwestiach nieuregulowanych w Przedmiotowym Systemie Oceniania z biologii stosuje się wytyczne zawarte w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.